

به نام آن که جان را فکرت آموخت
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی

شناسنامه درس *Course Syllabus*

عنوان درس: اصول مراقبت های پرستاری نوزادان عملی (۱)
نوع و تعداد واحد: ۱ واحد/عملی
فیزیوپاتولوژی نوزادان
فرآگیران (رشته، مقطع، ترم): کارشناسی ارشد ویژه نوزادان، ترم ۲
زمان کارآموزی: طبق برنامه گروه
محل کارآموزی: اتاق عمل و بلوک زایمان، درمانگاه زنان، اتاق شیر/بیمارستان شهیدبهبشتی
مسئول درس: دکتر زینب همتی
شماره تماس: ۳۷۹۲۷۶۲۴
اساتید درس: اساتید گروه کودکان و مامایی
شماره درس: ۵۱۵۵۷۴
دروس پیش نیاز: آناتومی و فیزیولوژی نوزادان و
نیمسال تحصیلی: دوم/۱۴۰۵-۱۴۰۴
محل کارآموزی: اتاق عمل و بلوک زایمان، درمانگاه زنان، اتاق شیر/بیمارستان شهیدبهبشتی
زمان حضور در دفتر کار: شنبه ها ۱۶-۱۴

Email: z_hemate@nm.mui.ac.ir

شرح درس:

از آنجایی که مراقبت از نوزادان با وضعیت بحرانی نیازمند وجود پرستارانی با دانش، مهارت و تجربه تخصصی در این زمینه می باشد، هدف از این درس ایجاد توانایی در دانشجو جهت شناخت اصول و مفاهیم مراقبت های معمول پیش از تولد و هنگام تولد از نوزادان، مراقبت های معمول از نوزاد و برقراری ارتباط مناسب با خانواده و شناسایی نوزاد در معرض خطر و درک آگاهی های لازم در زمینه ها و مشکلات مربوطه، آماده ساختن دانشجو برای فراهم آوردن موقعیت های مناسب با توجه به نقش پرستار در مراقبت از نوزادان و خانواده های آنان از زمان تولد تا ترخیص می باشد.

اهداف کلی:

توانمند سازی دانشجو در جهت شناسایی نوزادان نیازمند مراقبت های ویژه و انجام مراقبت ها در سطح تخصصی با توجه به نقش پرستار در مراقبت از نوزادان و خانواده های آنان از زمان تولد تا ترخیص می باشد.

اهداف اختصاصی دوره (در سه حیطه دانشی، نگرشی، مهارتی با لحاظ پنج صلاحیت بالینی اصلی):

از فراگیران انتظار می رود که در پایان دوره قادر به انجام موارد زیر باشند:

- ۱) سن بارداری را تخمین بزنند.
- ۲) ارزیابی وضعیت جنین را پیش از زایمان انجام دهد.
- ۳) مسائل مرتبط با زایمان (C-Section, Vaginal Delivery) را شناسایی نماید.

- ۴) وسایل و تجهیزات لازم جهت پذیرش نوزاد تازه متولد شده را لیست و آماده نماید.
- ۵) نوزاد را بلافاصله پس از تولد تحویل بگیرد و اقدامات پرستاری لازم را انجام دهد.
- ۶) نوزاد تازه متولد شده را در اتاق عمل یا اتاق زایمان ارزیابی نماید و نمره آپکار را تعیین نماید.
- ۷) با ارزیابی اولیه نوزاد، یافته های غیر طبیعی را تشخیص دهد.
- ۸) LGA, SGA و AGA بودن نوزاد را تعیین نماید.
- ۹) اولین تماس پوست با پوست مادر و نوزاد را برقرار نماید.
- ۱۰) به مادر جهت اولین تغذیه نوزاد با شیر خود کمک نماید.
- ۱۱) پذیرش نوزاد و مراقبت های اولیه نظیر توزین، اندازه گیری قد، دور سر و تزریق vit K و..... را انجام دهد.
- ۱۲) GA نوزاد را با استفاده از جدول Ballard تعیین نماید.
- ۱۳) معاینه فیزیکی نوزاد را انجام دهد.
- ۱۴) واکسیناسیون روتین نوزاد را انجام دهد و عوارض مربوط به واکسن را به خانواده آموزش دهد.
- ۱۵) تکنیک صحیح شیردهی را در جهت کسب تداوم شیردهی به مادر آموزش دهد.
- ۱۶) زایمان های پرخطر با احتمال تولد نوزاد بدحال را شناسایی نماید.
- ۱۷) به عنوان عضو فعال در امر احیاء نوزاد مشارکت کند.
- ۱۸) اقدامات پرستاری لازم را در جهت تثبیت وضعیت نوزاد پس از احیاء و قبل از انتقال انجام دهد.
- ۱۹) وسایل و تجهیزات لازم جهت انتقال امن نوزاد را آماده نماید.
- ۲۰) نوزاد را در انتقال به بخش، NICU و..... همراهی نماید.
- ۲۱) اقدامات پرستاری انجام شده قبل، حین و بعد از انتقال را ثبت نماید.

شیوه کارآموزی:

مشاهده، ارائه کیس، مشارکت در پروسیجرهای بالینی

تکالیف دانشجویان:

حضور فعال و منظم در کارآموزی

ارائه راند بالینی

بیان تجارب و نقد مراقبت ها

مشارکت در پروسیجرهای بالینی

ابزار مورد نیاز تدریس

مصاحبه، مشاهده، موارد ثبت شده در پرونده بالینی

نحوه ارزشیابی دانشجویان و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

نمره	فعالیت
۴۰	انجام مهارت های بالینی مربوط به کارآموزی براساس لاگ بوک
۲۰	ارائه مراقبت های ضروری نوزاد براساس فرایند پرستاری
۴۰	شرکت فعال در محیط بالین
۱۰۰	جمع

سیاست ها و قوانین دوره:

- به منظور بهره گیری هر چه بیشتر از این درس و رعایت قوانین بخش انتظار می رود که دانشجو؛
- از استفاده از زیورآلات خودداری نماید.
- ناخن ها در طول کارآموزی کوتاه نگهداشته شود.
- از روپوش مخصوص بخش مربوطه استفاده شود.
- با پرسنل بخش محترمانه همکاری نماید.
- با خانواده نوزاد ارتباط مناسب برقرار نماید.
- در زمان حضور در بخش شئون اسلامی را رعایت نماید.
- حضور به موقع در محل کارآموزی (عدم تأخیر در ورود و تعجیل در خروج)
- به غیبت غیر موجه بیش از دو جلسه نمره صفر تعلق می گیرد.
- به ازای هر جلسه حضور نامرتب با نظر استاد درس یک نمره از ۲۰ نمره کسر می گردد.
- ارزیابی مهارتهای بالینی دانشجو براساس موارد مندرج در logbook صورت می گیرد. دانشجو موظف است که مهارتهای بالینی ذکر شده را در حد مطلوب کسب نماید.
- در پایان هر بخش در مورد کسب مهارت های بالینی در بخش مربوطه بحث و گفتگو شده و نظرات به مسئول درس انعکاس داده خواهد شد.
- در صورت مشاهده، مشارکت و انجام احیاء نوزاد گزارش کاملی از اقدامات احیاء تهیه و ارائه گردد.
- در صورت انتقال نوزاد گزارش کامل از مراقبت های پرستاری قبل، حین و بعد از انتقال تهیه و ارائه گردد.

رفرنس های اصلی درس:

1. John Kattwinkel, Susan Denson, Jeanette Zaichkin, Susan Niermeyer. Textbook of Neonatal resuscitation; American Academy of Pediatrics; 2021.
2. Karlen KA. The STABLE program pub., 2007.
- ۳- کدیور ملیحه، جنت مکان زینب، موحدی مقدم الهه، جاویدپور ملیحه. کوریکولوم اصلی پرستاری مراقبت های ویژه نوزادان، ویرایش سوم،

۱۴۰۳

رفرنس ها جهت مطالعه بیشتر:

3. John P Clohery. Eric C Eichenwold. Ann R Stark. Manual of Neonatal Care. Lippincott Willim & Wink, 2020.
4. Verklan MT, Walden M. care curriculum for Neonatal care nursing, 2020.
5. Carale Kenner, Judy Wright Lott "Comprehensive Neonatal Nursing". Saunders com. USA. 2020.
6. Avery's Neonatology. Pathophysiology & Management of the Newborn. Lippincott, Williams & Wilkin. USA. 2022
7. Martin, Richard J; Fanaroff, Avroy A; Walsh, Michele C. Fanaroff and Martin's Neonatal – Prenatal Medicine. 11th edition, Philadelphia: Mosby Elsevier co: 2020.

اهداف رفتاری مورد انتظار در بخش

اهداف رفتاری	روز
پذیرش نوزاد و مراقبت های اولیه نظیر توزین، اندازه گیری قد، دور سر و تزریق vit K و.....را انجام دهد.	اول
معاینه فیزیکی نوزاد را به صورت صحیح انجام دهد.	دوم
ارزیابی نوزاد از نظر قندخون، غربالگری نقایص قلبی بدو تولد را به صورت صحیح انجام دهد.	سوم
تکنیک صحیح شیردهی را در جهت کسب تداوم شیردهی به مادر آموزش دهد.	چهارم
تکنیک صحیح شیردهی را در جهت کسب تداوم شیردهی به مادر آموزش دهد.	پنجم
آموزش مراقبت های زمان ترخیص نوزاد سالم را به والدین ارائه دهد.	ششم
با مداخلات مراقبتی در درمانگاه زنان آشنا شود.	هفتم
با مراقبت و ارزیابی مادر قبل از زایمان آشنا شود.	هشتم
زایمان های پرخطر با احتمال تولد نوزاد بدحال را شناسایی نماید.	نهم
با فرآیند زایمان واژینال و سزارین آشنا شود.	دهم

شماره درس: ۵۱۵۵۷۳					نام درس : اصول مراقبت های ویژه نوزادان (۱)
سطح عملکرد مشاهده شده					فعالیت مورد انتظار
نمره	تعداد مورد انتظار	انجام نشده	ناقص انجام شده	کامل انجام شده	
۲	در کل مدت کارآموزی				رعایت اصول مراقبت تکاملی
۲	۱				ارزیابی بالینی و معاینه نوزاد ترم و نارس
۲	۲				آموزش شیردهی
۱	۲				مانیتورینگ قلبی- تنفسی نوزاد
۲	۳				مراقبت از نوزاد در انکوباتور و گرم کننده تابشی
۱	۳				اصول کار با پالس اکسیمتری و مانیتور
۲	۲				انجام محاسبات دارویی
۲	۲				محاسبه سرم و الکترولیت و انفوزیون صحیح
۲	۳				تغذیه نوزادان با روش های مختلف شامل تعبیه لوله معدی، کاپ، رابط تغذیه و ...
۲	۲				آماده نمودن مادر و نوزاد جهت انجام مراقبت آغوشی
۲	۲				آشنایی با وضعیت های صحیح نوزادان و تغییر وضعیت دادن به نوزاد